Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na miesiąc maj 1924 r. na poczcie: **1687200,—** mk. wekspedycji: **1500000,—** mk. — Ogłoszenia: za miejsce jedno-łam. jeden milim. w wyż 5 grosze p. przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok VI | Września, sobota, dnia 7 czerwca 1924 r. | **№ 68**

Długość życia ludzkiego

Co mówi statystyka? — Niebezpieczeństwo tuberkulozy. — Cywilizacja i zamożność a długowieczność.

Prof. wiedeński, Rubner, rozpatrując zagadnienia długiego życia, stwierdza, że niekiedy człowiek może żyć nadzwyczajnie długo. Ustalono np., iż pewien człowiek dożył 185 lat. Starców 150-letnich historja zna kilku. Jeden z nich, włościanin angielski, Parre, spełniał do 130 roku życia ciężkie roboty na roli. Mając lat 120, ożenił się powtórnie, a umarł, mając 153 lat. Drugi taki starzec, Jenkins, dożył 169 lat. Mając w 140 roku swego życia sprawę w sądzie, zjawił się tam z synami, z których jeden miał 100 a drugi 102 lata.

To są jednak wyjątki, bo na miljon ludzi przypada zaledwie jeden przeżywający lat 100. Wśród pracowników umysłowych znanesą tylko dwa wypadki przekroczenia setki lat. Pozatem wśród tych patrjarchów rodu ludzkiego spotyka się ludzi najrozmaitszych sposobów życia i przyzwyczajeń. Są wśród nich namiętni palacze, a jeden, nazwiskiem Brown, był nałogowym pijakiem i kazał sobie na nagrobku napisać, że „ciągle był pijany i w stanie tak okropnym, że śmierć go się bała". Przeżył też tylko 120 lat. Gdyby był nie pił, byłby żył pewnie nieco dłużej.

O ile chodzi o normalny wiek ludzki, to statystyka wykazuje, że wiek od 75 do 80 lat staje sie zjawiskiem coraz częstszem.

Prof. Rubner twierdzi, że jego badania nad trwaniem życia zwierząt ssących wykazują, iż zwierzęta większe żyją dłużej niż małe, gdyż ich życiowe procesy przebiegają powolniej niż u małych. Wszystkie jednak ssaki żyją jednakowo długo w tym sensie, że śmierć następuje u wszystkich wtedy, gdy, licząc na jednostkę wagi, zużyją jednakową dlą wszystkich gatunków ilość energji. Człowiek natomiast stanowi wyjątek i żyje znacznie dłużej, aniżeli z tej reguły by wypadało.

Według badań prof. Pirquet'a, największej niebezpieczeństw dla życia jest w wieku niemowlęcym. W Indjach i Chinach umierają w pierwszym roku życia przeszło połowa dzieci. Jak dalece jednak można temu zaradzić, dowodzą skandynawskie kraje Europy, gdzie umiera zaledwie jedno na 10 niemowląt.

Z chorób zaraźliwych najwięcej ofiar zabiera tuberkuloza, dla niemowląt prawie zawsze śmiertelna. Starsze dziecko staje się odporniejszem na choroby i najbezpieczniejszy wiek następuje około 11 roku życia. Wiek ten wykazuje wszędzie najmniejszą śmiertelność, a nabyta w tym wieku tuberkuloza przechodzi zwykle nawet bez dostępnych dla oka objawów. Za kilka lat jednak następuje znów okres niebezpieczny, mianowicie w wieku dojrzewania i tu gruźlica szerzy się zatrważająco, w postaci tak zwanych suchot galopujących i zabiera wielką ilość ofiar, szczególnie z pośród dziewcząt między 15 a 20 rokiem życia. Dla mężczyzn okres ten jest nieco późniejszy i schodzi się z rozpoczynaniem pracy zawodowej.

W okresie dojrzewania nabardziej jest rozpowszechniona pewna grupa chorób, składająca się z reumatyzmów stawowych i zapaleń serca. Wszystkie one mają jakieś jedno źródło, dotychczas niezbadane. Również niejasne jest pochodzenie występującego najintensywniej w tym okresie zapalenia ślepej kiszki.

W wieku od 30—60 lat rozpoczynają się już procesy degeneratywne. Od 50—55 większość śmierci przypada na ropne zapalenie płuc, którym osłabione serce nie jest w stanie sprostać. Umiera na to jednak dwa razy mniej kobiet niż mężczyzn. U kobiet natomiast w tym wieku rozpowszechnione są szczególnie wypadki raka.

Naogół od połowy zeszłego wieku, w krajach, które doszły do pewnej zamożności i cywilizacji, daje się zauważyć poważne przedłużenia życia. A więc np. w Anglji przed 1850 r. na 10 000 osób w wieku od 15—20 lat umierało 77, natomiast po 1900 r. już tylko 30. W wieku lat 30—50 śmiertelność zmniejszyła się z 129 na 83, a więc o 50 proc. W wieku od 50—70 lat śmiertelność zmniejszyła się o 15% a od 75-85 lat o 7%.

Zjazd ziemieślników

Na dzień 1 czerwca na godz. 9 rano do sali p. Jarockiego w Poznaniu zwołała Izba Rzemieślnicza w Poznaniu wielkie zebranie delegatów, zarządów, cechów obwodu poznańskiego dla omówienia projektu „Ustawy przemysłowej" jak i wybrania delegacji na zjazd ogólny rzemieślników polskich, który odbędzie się w dniu 9 czerwca w Warszawie.

Przy zapełnionej sali otworzył zebranie przewodniczący Izby Rzemieślniczej p. Wł. Jewasiński, który też cały czas trwania zebrania przewodniczył. Otwierając dzisiejszy zjazd — mówił p. przewodniczący — witam panów najserdeczniej a szczególnie przedstawicieli władz pp. posłów i szanowną prasę, która w ostatnich czasach bardzo zajęła się sprawą rzemiosła, a która nam rzemieślnikom może bardzo wiele dopomoc, za co jej składamy w imieniu rzemiosła serdeczne podziękowanie i mam nadzieję, że i nadal będzie drobnemu rzemiosłu pomocną. Następnie przedstawiał przebieg przygotowań do konferencji, jak i przebieg konferencji w dniu 20 maja u ministra przemysłu i handlu w sprawie ustawy przemysłowej. Wskutek rozbieżności zdań konferencja nie dała rezultatu i odłożono ją do 18 lipca. Na konferencji tej zarysowały się trzy rozbieżne kierunki wśród przedstawicieli rzemieślników. Przedstawiciele Polski Zachodniej żądali wolnego procederu, cechów i Izb rzemieślniczych o szerokich kompetencjach, przedstawiciel Małopolski domagali się rzemiosła koncesjonowanego, z cechami przymusowemi, a Warszawa dążyła znowu do zachowania swego ustroju t. j. cechów wolnych z „Urzędem Starszych". Nie było czasu na porozumienie się, dążono więc do odroczenia konferencji, co się udało i w ten sposób przedstawiciele rzemiosła polskiego wszystkich dzielnic mogą przed 18 lipca uzgodnić swoje stanowisko.

Pozagajeniu wygłosił referat o ustawie przemysłowej p. Juszczak, syndyk Izby Rzemieślniczej, który brał udział wraz z p. Staszakiem i Wremblem w konferencji w ministerstwie Handlu i Przemysłu. Referent w ogólnych zarysach przedstawił wady projektu rządowego, kładąc nacisk na znaczenie Izby Rzemieślniczej, jako na organizację gospodarczego samorządu rzemieślniczego. Referent zwrócił się z gorącem wezwaniem, aby rzemieślnicy polscy zorganizowali się należycie i umiejętnie i jako całość bronili interesów, jak i godności swojego stanu. Przedstawił przytem p. Juszczak, jak organizują się i bronią rzemieślnicy żydowscy. Szczególnie krytykuje referent artykuły ustawy, które mówią o kontroli władz rządowych. Między innemi słyszeliśmy następujące słowa: „Każdy dział pracy podlega daleko idącej kontroli, prawie każde postanowienie może być zawieszone przez władze nadzorcze. Każda poszczególna organizacja ma przy boku nadzorcę — urzędnika o szerokich kompetencjach. Nieostrożne stosowanie w praktyce tych kompetencyj może wywołać zupełne zatamowanie życia organizacyjnego, stłumić wszelką śmielszą inicjatywę, zamienić organizację w biurokratyczną kancelarję".

Następnie uzupełniali wywody referenta inni uczestnicy konferencji w ministerstwie. W dyskusji zabierali głos przedewszystkiem posłowie. Związek Ludowo — Narodowy reprezentowali posłowie: Marweg, Petrycki, Rzepecki i Sokolnicka, z N. P. R. był obecny poseł Nader, inne stronnictwa nie przysłały swoich przedstawicieli. Poza posłami przemawiali pp. Kuglin, Górczak, Iwański, Budzyński i inni.

Na końcu wybrano delegatów na Zjazd do Warszawy i uchwalono następujące rezolucje:

I. Zebranie w lokalu p. Jarockiego w Poznaniu w dniu 1 czerwca 1924 roku delegaci poszczególnych Cechów wolnych jak i przymusowych, reprezentujący przeszło 350 korporacji, prócz Związku Towarzystw Przemysłowo — Rolniczych, po wysłuchaniu referatu przedstawiciela Izby Rzemieślniczej w Poznaniu o projekcie ustawy przemysłowej w brzmieniu rządowem i Komisji wyłonionej z przedstawicieli cechów obwodu Izby Rzemieślniczej Poznańskiej stwierdzają, że projekt rządowy nie idzie po linji interesów rzemiosła polskiego. Zebrani wzywają posłów i upoważniają Izbę Rzemieślniczą w Poznaniu do przeprowadzenia zatwierdzonego przez zebranych projektu poprawionego 24. 5. 24. i do powzięcia w tym celu wszystkich niezbędnych kroków w prasie kołach poselskich i senatorskich u władz i osób urzędowych.

II. Zebrani uchwalają:

1. Współdziałać w łączeniu się w organizacji mające na celu obronę i rozwój rzemiosła polskiego;
2. Usiłować, aby przez dokształcenie młodzieży podnieść poziom oświaty i zawodowe rzemiosła;
3. Żądać, by w ustawodawstwie rzemieślniczem uwzględnione zostały prawa wykwalifikowanego rzemiosła przez utrzymanie ustroju cechowego i Izb rzemieślniczych, zgodnie z opinją całego ogółu rzemieślniczego;
4. Celem podniesienia warsztatów pracy i umożliwienia odbudowy rzemiosła, wzywać odpowiednie sfery rządowe o udostępnienie kredytu budowlanego, inwestycyjnego i surowcowego w ulgowych kredytach;
5. Wyrażają żywe zadowolenie z powodu zwrotu do naprawy gospodarczej i skarbowej, co umożliwi wprowadzenie normalnych warunków pracy.

Poza tem uchwalono szereg rezolucyj w sprawach podatkowych.

KRONIKA

Września, dnia 6-go czerwca 1924
Kalendarz rzymsko-katolicki:
dziś: Franciszka Car., jutro: Bonifacego

*** Z powodu uroczystości Zielonych Świąt ukaże się następny numer „Orędownika" w przyszłą środę wiecz.**

*** Do dzisiejszego num. „Orędownika"** dołącza się ogłoszenie Gnieźnieńskiego Domu Towarowego, na co zwracamy Szan. naszym Czytelnikom uwagę.

Baczność!

Bracia Strzelcy stawią się do zbiórki za niżej podanym programem:

1. Dnia 8 czerwca br. zbiórka w lokalu posiedzeń o godz. 8.30 wieczorem capstrzyk o godz. 9 z orkiestrą 68 p. p.
2. Dnia 9 czerwca zbiórka o godz. 8 rano w lokalu posiedzeń, wymarsz do kościoła o godz. 8.30, popołudniu o godz. 12.30 zbiórka, o godz. 1 wymarsz do strzelnicy z orkiestrą 68 p. p.
3. Dnia 10 czerwca zbiórka o godz. 1.30 popoł. wymarsz do strzelania o godz. 2 bez orkiestry.
4. Dnia 14 czerwca zbiórka o godz. 1.30 popoł. wymarsz do strzelnicy o godz 2 bez orkiestry.
5. Dnia 15 czerwca w ostatni dzień strzelania do tarczy królewskiej, zbiórka na starym targowisku, o godz. 1 popoł. odjazd powózkami przez miasto do strzelnicy o godz. 1.30.
6. Wprowadzenie króla do miasta o godz. 8.15 wiecz. Komendant.

*** Z końcem roku,** w czasie od 12 czerwca do 27-go urządza młodzież gimnazjalna wystawę prac ręcznych oraz rysunków. W ogólnym wykształceniu młodzieży rysunki mają ogromną wartość wychowawczą, nie mówiąc już o praktycznem zastosowaniu. Człowiek dojrzały na każdym kroku i w każdym zawodzie musi spotkać się z rysunkiem. Dotychczas nie doceniano tego działu wychowawczego w szkole — uważając rysunki za rzecz w prawdzie pożyteczną, ale może i zbędną. W tem mniemaniu wychowywano całe pokolenia. Dlatego też dziś rodzice nie doceniając wartości tej gałęzi nauki nie troszczą się, by dzieci miały przybory potrzebne i odpowiednio dobre i utrudniają pracę nauczycielom, wyrządzając własnym dzieciom ogromną krzywdę. Nie mniej ważnym czynnikiem wychowawczym są dziś prace ręczne. Te uczą młodzież poszanowania i cenienia każdej pracy, rozwijają pomysłowość, naginają do skropulatności i wytrwałości, dają wreszcie pozytywne rezultaty — co najbardziej dzieciom w tym wieku daje zadowolenia. Młodzież, chcąc się podzielić swojemi wysiłkami całorocznemi, pragnie przedstawić swoim rodzicom swoje usiłowania. Nadzwyczajności i specjalnego artyzmu w wystawie takiej dopatrywać się byłoby tyle co w uczniu z kl. np. I. widzieć przyszłego matematyka. Wyrozumienia i zachęty tu bardziej potrzeba niż krytyki. W związku z sanacją Skarbu władze szkolne zamknęły na razie fundusze na potrzeby naukowe. Od chwili istnienia gimnazjum skromny gabinet rysunkowy dotychczas wcale się nie powiększył, a braki są ogromne. Fundusze więc ze wstępu oraz dobrowolne datki przeznaczy Dyrekcja na przybory do nauki rysunków i robót ręcznych.

Z życia towarzystw

*„ Gotów! Zwykłe zebranie Stow. Młodzieży Polskiej odbędzie się w sobotę 7. bm. o godz. $7^{1}/_{2}$. w salce paraf. Zarząd.

Heute früh entschlief sanft nach langem mit grosser Geduld getragenen Leiden mein inniggeliebter Mann, unser herzensguter Vater und Grossvater

der königliche Oekonomierat

Herr Friedrich Mylius

im Alter von 75 Jahren.

Dies zeigt schmerzerfüllt an

Im Namen der Hinterbliebenen

Frau Martha Mylius geb. Keller.

Berlin-Lichterfelde Süd, den 1. Juni 1924.
Boninstrasse 1.

Dnia 1 czerwca b. r. zmarł w Berlinie-Lichterfelde, dokąd się po sprzedaży swego majątku wyprowadził,

królewski radca ekonomji

śp. Friedrich Mylius

w 75. roku życia.

Zmarły należał przez długi szereg lat do Rady Nadzorczej i Zarządu naszej Cukrowni i brał zawsze żywy udział w administracji naszego przedsiębiorstwa. Prawością swego charakteru i nadzwyczajną uprzejmością zjednał sobie ogólne zaufanie. Dla nas był On zawsze szczerym przyjacielem i kolegą, to też pamięć Jego pozostanie długo w naszej wdzięcznej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd Cukrowni we Wrześni.

Nachruf!

Am 1. Juni d. Js. verstarb in Berlin-Lichterfelde, wohin Er nach dem Verkauf seines Gutes seinen Wohnsitz verlegt hatte,

der Kónigliche Oekonomierat

Herr Friedrich Mylius

im Alter von 75 Jahren.

Der Verstorbene hat eine lange Reihe von Jahren dem Aufsichtsrat und Vorstand unserer Fabrik angehört und stets mit regem Interesse an der Verwaltung unseres Unternehmens teilgenommen. Durch die Lauterkeit seines Charakters und sein liebenswürdiges, aufrichtiges Wesen hat Er sich die Zuneigung und das allgemeine Vertrauen seiner Berufsgenossen erworben. Uns war Er ein lieber Freund und Kollege und wir werden Ihm ein dauerndes, dankbares Andenken bewahren.

Aufsichtsrat und Vorstand der Zuckerfabrik Września.

Mieszkania !

2 do 4 pokoji zaraz lub później szuka kupiec. Łask. zgłoszenia upraszam do Orędownika pod nr. 999.

W niedzielę, dnia 8 bm. odbędzie się w parku p. Dekańskiego w Chwalibogowie

ZABAWA LATOWA

Początek o godzinie 3-ciej
O liczne przybycie prosi
Zarząd.

Trudności

żadnej Panu nie sprawia i nie jest kosztowne odświeżenie drzwi, okien, podłóg, jeżeli użyje Pan gotowych lakierów w najlepszej jakości, o trwałej glazurze i pokryciu, pokostu i farb o gwarant. dobroci

Takie lakiery, pokost i farby dostanie Pan

w Centralnej Drogerji
Z. Wolskiego
we Wrześni przy rynku.

Na składzie:

terpentyna, pendzle, szablony, benzyna, oliwy maszynowe, smar na osie, kamień mydlany, esencja oct., lakiery do kapeluszy, tran prawdz. do skór.

Wapno	Dachówka	Gąsiory	Węgiel
Cement	Splisy	Nadgrobki	Drzewo opałowe
Gips	**Skład materjałów budowlanych**		Drzewo bud. - deski
Trzcina	**St. Urbański** Tel. 384 WRZEŚNIA Tel. 384 Narożnik ulicy Dworcowej i Gnieźnieńskiej poleca:		Papa
Gwoździe	Rury na studnie	Rury do mostów	Smoła
Cegła	Koryta	Flisy	Lepnik

Ogłoszenie!

Wśrodę, dnia 11 czerwca 1924 r.
odbędzie się

jarmark w Miłosławiu.

Targ na bydło zakazany z powodu zarazy płucnej, oczem podajemy do ogólnej wiadomości.

Wierzejewski, burmistrz.

Stabilizacja naszej waluty oraz wypuszczenie złotego

umożliwiły memu przedsiębiorstwu zaopatrzenie się w większe zapasy eleganckich kapeluszy oraz płaszczy damskich i dziec., których ceny nigdy jeszcze nie były tak niskie jak obecnie.

Niespotykany wielki wybór! Każdorazowa wymiana!

M. Grzeszkiewicz - Września - Rynek 2
Nadszedł świeży transport kapeluszy florentyn.

Licytacja
na trawę

odbędzie się
w czwartek dnia 12 czerwca br.
o godzinie 10 przed południem w obrębie
Brzeczka Stoki i Kozubiec,

Nadleśnictwo Miłosław.

Ostrzeżenie!

Dnia 7-go czerwca od godz. 5 wieczorem i dnia 9-go i 10-go, 14-go i 15-go czerwca r. b. od godz. 3 po poł. odbywa się tegoroczne

ostre strzelanie

do tarczy w Strzelnicy na Czachrowie.

Bractwo Strzeleckie we Wrześni

W niedzielę, dnia 15 czerwca br. urządza Zw. Inwalidów Woj. w Sokolnikach na placu szkoły ewangelickiej

Zabawę latową

na którą jak najuprz. zaprasza Zarząd Związku Inwalidów Woj. i Komitet zabawy.

Początek zabawy o godzinie 3.
W razie niepogody odbędzie się zabawa latowa tydzień później.

Odpis:

Uchwała Magistratu z dn. 28 grudnia 1923 r.

W myśl art. 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. i ustawy z dnia 17 grudnia 1921 uchwala się:

Pobierać w mieście Wrześni podatek od lokali wszelkiego rodzaju z wyjątkiem lokali, oznaczonych w tychże ustawach. Stopę tego podatku określa się w stosunku do komornego wzgl. wartości czynszowej obliczonej na zasadzie art. 2 i 3 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. Ust. Rz. P. nr. 4/21 poz. 19) jak następuje:

I. Od lokali mieszkalnych:

a) od jednego pokoju lub izby bez kuchni na 2%,
b) „ „ „ „ „ z kuchnią „ 2%,
c) od dwóch pokoji lub izb z kuchnią i przynależnościami na $2^1/_2$%,
d) od trzech pokoji z kuchnią i przynależnościami na $2^1/_2$%,
e) od czterech do włącznie sześciu pokoji z kuchnią i przynależnościami na 3%,
f) od mieszkań ponad sześć pokoji z kuchnią i przynależnościami na 3% komornego lub wartości czynszowej.

II. Od lokali przemysłu i handlu, bankowych oraz biur wszelkiego rodzaju:

a) od lokali fabrycznynych i większych pracowni na 3%,
b) od średnich pracowni dla 4 do 10 pracowników na 2%,
c) od pracowni rzemieślniczych, o ile takowe nie służą równocześnie za mieszkanie i nie są pod I. opodatkowaniu na 1%,
d) od składów i innych lokali, służących do uprawiania handlu na 1%,
e) od biur, kantorów, lokali bankowych, lokali domów handlowych itp. na 2%.

Wysokość komornego jakoteż wartości czynszowej oblicza się w ten sposób, że do kwoty płaconej za odnośne lub za lokale tego samego rodzaju w czerwcu 1914 roku dolicza się zwyżkę przepisaną w art. 2 i 3 ustawy o ochronie lokatorów z dnia 18. 12. 1920 r. Od tak stwierdzonej kwoty pobiera się pod I. i II. oznaczone stawki, jednakże przeliczone w stosunku do wartości złota.

(—) Niestrawski. (—) Konieczny. (—) Golcz.
(—) Wacław Olek. (—) K. Kaliszewski

Uchwała Rady miejskiej z dnia 28 grudnia 1923 r.

1. W sprawie pobierania stopy podatku od lokali w myśl ustawy z dnia 11. 8. 23 godzi się Rada miejska na uchwałę Magistratu z dnia 28. 12. r. b. i przyjmuje takową od 1. 1. 1924 r.

2—6. Pp.

Podpisy.

Uchwała Magistratu z dnia 21-go stycznia 1924 r.

7. Magistrat zatwierdza uchwałę Rady miejskiej z dnia 28. 12. 1923.

8—14. Pp.

Podpisy.

Zgodność powyższych odpisów z oryginałem poświadcza się niniejszem.

Września, dnia 25 kwietnia 1924.

Magistrat.

(pieczęć) Sołtysiak.

Poznań, dnia 4 czerwca 1924 r.

Wojewoda Poznański
L. dz. 4714/24 III

Zatwierdzenie

Na podstawie art. 1, 7, 26 i 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11-go sierpnia 1923 r. (D. U. R. P. nr. 94 poz. 747) § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18. III. 24 r. (D.U. nr. 31 poz. 317) i § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15. 4. 1924. (D. U. R. P. nr. 54 poz. 590) jak również za zgodą p. Dyrektora Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznaniu wyrażoną pismem z dnia 17 maja 1924 r. l. dz. 40052-III-1615/24 zatwierdzam uchwałę powyższą z tem zastrzeżeniem, że przy wykonywaniu uchwały przestrzegane będą przepisy § 5 rozporządzenia z dnia 18. III. 24 r. (D. U. R.P. nr. 31 poz. 317) tak że należność podatkowa nie może przekraczać 3% komornego z czerwca 1924 r.

Za Wojewodę.
(—) Czapski
w z. Naczelnika Wydz. Sam.

Powyższe podajemy niniejszem do publicznej wiadomości.

Września, dnia 5 czerwca 1924 r.

Magistrat
Sołtysiak.

SPRZEDAŻ REKLAMOWĄ urządzamy

od dzisiaj tak długo, dopóki zapasy starczą!

Gnieźnieński Dom Towarowy Tow. z o. odp.

I. Wejście z ul. Mieczysława 42 — narożnik ul. Dąbrówki. II. wejście z ul. Dąbrówki.

CENY PONIŻSZE NIECHAJ MÓWIĄ SAME ZA SIEBIE

PARTER: ODDZIAŁ MANUFAKTURY, FIRAN z metra i garniturów

Muśliny i Perkale na suknie i bluski zł. 2,65, 1,35, 1,20, **1,15** mtr.
Muśliny francusk. przepiękny towar 80 cm. szer. zł. 2,55, **2,20** „
Woale franc. w modn. des. i kolorach zł. 5,95, 4,90, 3,75, **1,85** „
Woale szwajcarskie . . . . **3,95** „
Satyny w pięknych deseniach . zł. 2,60, 2,30, **2,15** „
Frote w paski i kraty 100 cm. szer. zł. 4,90, 4,50, **4,30** „
Batysty jedwabne białe i kolorowe . zł. 3,75. **3,20** „

Oksfordy koszulowe trwałe gatunki . zł. 1,60, **1,50** mtr.
Zefiry koszulowe trwałe gatunki zł. 2,10, 1,80, 1,60, **1,45** „
Płótna pościelowe kolorowe zł. 1,85, 1,60, 148, **1,00** „
Płótno narodowe 80 cm. szer. zł. 1,55, 71 cm. **1,15** „
Płótno Madapolam 80 cm. szer. . . . . **1,85** „
Płótno Ranfone zagraniczne . . zł. 1,85, **1,70** „
Płótno Silesia 90 cm. szer. . . . . **2,20** „
Płótno irlandzkie 90 cm. szer. . . . . **2,05** „
Płótna ozorkowskie 90 cm. szer. . . . **2,20** „
Płótna żyrardowski 1,40 cm. szer. zł. 2,95, . **2,70** „
Ręczniki białe i kolorowe . zł. 1,60, 1,45, 120, **1,10** „

Ręczniki froterowe t. zw. Waflowe . . .
Obrusy białe i kolorowe . . . .
Firany białe tiulowe i t. zw. Madras garnitury
ZNIŻKI 15%

Szewioty wełniane . . . zł. 5,90, 3,10, **2,90** za metr
Szewioty czysto wełniane 140 cm. szer. . **7,75** „
Materjały ubraniowe, angielskie des. 140 cm. szer.
zł. 8,80, 7,90, **5,00** „
MATERJAŁY ubraniowe w ogromnym wyborze
Sukna płaszczowe . . zł. 19,—, 13,90, **11,40** „

Ogromna ilość RESZTEK nadzwyczaj tanio.

ARTYKUŁY MĘSKIE.

Kapelusze słomkowe kawalerskie (talerzykowe) zł. 6,90, 5,90 **5,00**
Kapelusze słomk. talerzykowe włoska słoma zł. 19,50, 9,75, **8,75**
Panama prawdziwe **19.00**
Kapelusze białe imit. Panama, bardzo lekkie **12,75**
Kapelusze słomkowe miękkie . . . . zł. 7,50 **6,90**
Kapelusze krajowe filcowe . . . . zł. 11.— **6,00**
Kapelusze zagraniczne włosowe . zł. 25,— 22,50, **21,50**
Kapelusze sztywne (meloniki) **12,50**
Krawaty do wiązania, śliczne desenie i kolory od zł. **1,50**
Krawaty Piekarskiego w Warszawie i zagraniczne
Koszule wierzchnie partja (niżej ceny fabrycznej) zł. **9,50**
Kołnierzyki miękkie i sztywne wszelkie fasony, krajowe i zagraniczne.

Czapki sportowe tylko w najlepszych gatunkach.
Laski, parasole, artykuły do golenia.
Przybory do podróży, skórzane teki i mapy do pisania.

PARTER

Skarpety wszelkiego rodzaju, ogromny wybór
zł. 2,15, 1,55, —,90, —,80, **—,75**
Pończochy damskie flor krajowe i zagr. zł. 2,95, 2,45, **1,45**
Pończochy damskie bawełnic. . . . zł. 158, **1,35**
Pończoszki dziecięce zł. 1,20, —,80, —,70, —,55, —,50, **—,40**
Rękawiczki damskie . . . . zł. 2,00, 1,10, **—,95**
Rękawiczki męskie . zł. 1,95, 1,90, 1,50, 1,10, **—,95**
Rękawiczki skórkowe męs. Nappa. . . zł. 8,—, **6,75**
Rękawiczki skórkowe damskie glace kraj. i zagr. zł. 7,75, **6,50**
Pantalony damskie trykotowe . . . zł. 4,—, **2,25**
Garnitury trykotowe męskie kales. i koszula zł. 10,45, **12,70**
Garnitury mako zagr. kales. i koszula zł. 12,75, 12,— **11,55**
Garnitury kales. i kosz. zagr. „Kryształowe“ zł. 17, 60, **15,65**
Garnitury kalesony i koszula merceryzowane zł. 16,20, **14,15**
Koszulki męsk. siatkowe kraj. i zagraniczne zł. 3,35, **3,20**
Koszule męsk. robocze oksford. . . . zł. 4,75, **4,30**
Fartuszki damskie . . zł. 5,10, 3,40, 3,15, 2,95, **1,95**
Fartuszki dziecięce . . . zł. 3,40, 2,65, 2,15, **1,50**
Ubranka dziecięce trykotowe . . zł. 6,20, 5,50, **5,—**
Sweterki dziecięce trykotowe . . zł. 4,—, 3,60. **3,35**

Szczotki do rzeczy z włosia i szczeciny
Szczotki do rzeczy w pięknych garniturach polerowanych
Szczotki do zębów od najlepszych do najtańszych
Szczotki do rąk w wykwintnem i prostem wykonaniu
Ceny znacznie zniżone.

Torebki damskie z czystej skóry, boksowe, safjanowe, ekrase, autolak, schimi, jelonkowe i t. d.
Wyroby krajowe i zagraniczne.
Zł. 22,—, 21,25, 18,—, 16,50, 15,—, 10,75, 6, 75, **2,40**

I. PIĘTRO - Konfekcja - Kapelusze

Sukienki muślinowe w modnem wykonaniu zł. 18,—, 12.—
Sukienki woalowe białe i kolorowe, modne wyk. zł. 24,— **22,—**
Sukienki woalowe eleganck. stroj. koronkami zł. 35.—, **30,—**
Sukienki woalowe bardzo eleganck. file wst. haftowane białe i kolorowe wielki wybór zł. 80,—, **50,—**
Sukienki woal. do Kom. św. piękne fas. zł. 18, 15, 12, **9,—**
PŁASZCZE i KOSTJUMY modele wiedeńskie i paryskie sprzedajemy ze zniżką 20-30%
Wszelkie inne płaszcze i kostjumy ze zniżką 20%
Bluski woalowe kimono . . . . . zł. **7,—**
Bluski płócienne pierwszorzędne wykonanie zł. **10,—**
Bluski batystowe wyk. koszulk. . . . zł. **12,—**
Bluski eleganckie woalowe haftowane file wstawki zł. **14,—**
Bluski bardzo eleganckie woal. z kol. haftem zł. 18. **15,—**
Bluski jedwabny trykot. eleganckie wykonanie zł. **10,—**

Kapelusze damskie znane z elegancji, gustu i dobrego, solidnego wykonania jako to: florentyny, tagalowe, lissretowe, bortowe, jedwabne i t. d. sprzedawać będziemy od dzisiaj

ZE ZNIŻKĄ 20%

GNIEŹNIEŃSKI DOM TOWAROWY T. Z O. ODPOW.

I-sze wejście z ulicy Mieczysława nr. 42 narożnik ulicy Dąbrówki, II-gie wejście z ulicy Dąbrówki.

Niebywała okazja!

Z powodu przeniesienia oddziału szkła i porcelany oraz przyborów kuchennych i nakryć stołowych do nowo przebudowanych suteren, jesteśmy zmuszeni uprzątnąć część ogromnych zapasów i w tym celu **zniżyliśmy** ceny na te artykuły aż do **30%**.

ODDZIAŁ SZKŁA II. PIĘTRO

1 **masielniczka** lub cukiernica	**40**	**gr.**
6 **szklanek** do moki	**70**	„
6 **szklanek** do herbaty	**90**	„
6 **szklanek** do kawy	**95**	„
6 **szklanek** cienkich gładkich	**95**	„
6 **spodeczków** do szklanek	**95**	„
6 **szklanek** z mat. paskiem cienkich	**1,00**	**zł.**
6 **szklanek** gilużowanych cienkich	**1,25**	„
1 **żardyniera** mniejsza	**1,45**	„
6 **talerzyków** szkl. kompotowych	**1,50**	„
6 **miseczek** „ „	**1,50**	„
1 **talerz** duży do ciast	**1,50**	„
1 **kompotiera** szklana duża	**1,50**	„
1 **wielką zastawę** do ciast (klosz) 1,50	**1,20**	„
1 **garnitur** komp. — 1 miska duża i 6 małych	**2,95**	„
1 **garnitur** do ciast — 1 talerz duży i 6 małych	**2,95**	„
1 **garnitur** do ciast na 12 osób	**4,45**	„
6 **szklanek** szlifowanych	**4,50**	„
1 **garnitur** kompotierek 5 wielkości	**4,75**	„
1 **garnitur** kompotierek nowy fason	**5,25**	„

Oddział porcelany i art. stołow. II ptr.

1 filiżanka porcelan. biał. i kolor. z spodk.	25	gr.
1 talerz fajansowy (płytki lub głęboki)	25	„
1 cukiernica porcelanowa	25	„
1 dzbanek do mleka ¼ litrowy	30	„
1 dzbanek do mleka pół litrowy	45	„
6 łyżeczek alum. do herbaty	50	„
1 talerz porcelanowy głęboki lub płytki	85	„
12 spodków do filiżanek	95	„
6 łyżek stołowych aluminjow	1,25	zł.
1 dzbanek do kawy biały	1,50	„
1 „ „ „ większy	1,95	„
1 miskę na umywalnię	2,95	„
1 dzbanek do kawy dekorowany duży	3,50	„
1 dzbanek do wody na umywalnię	5,95	„
6 osobowy garn. do kawy porcelanowy	12,50	„
6 noży i 6 widelcy aluminjow.	12,50	„
6 noży i 6 widelcy niklowane	13,50	„

6 garnków aluminjowych garnitur 25 zł.

65 zł. serwis obiadowy 12 osobowy z złotym i granatowym paskiem

II. piętro art. stołowe i kuchenne.

Tablety fornierowe polerowane trwałe 6.50, 5.75,	**4,10**	**zł.**
Młotki do mięsa	**0,75**	„
Klamerki do bielizny, kopa (60 sztuk)	**0,25**	„
Ramy kuchenne lakier. 6.50,	**4,90**	„
Trzepaczki trzcinowe	**1,50**	„
Siedzenia do krzeseł fornierowe	**0,65**	„
Ramiączka do ubrań 0,20.	**0,15**	„
Maszynki do krojenia chleba, Alexanderwerke	**17,50**	„
Maszynki do tarcia migdałów	**6,50**	„
Młynki do kawy mielenia, cena wyjątkowa	**4,30**	„
Wagi kuchenne sprężynowe z talerzem	**10,50**	„
Piecyki do palenia kawy, żelazne 3,—	**2,50**	„

Wszystkie inne niewymienione towary oraz wyroby blaszane i żelazne jako to blachy do pieczenia, formy do babek, do tortu i budyniu, bańki do mleka i do nafty, sitka, przetaki, **sprzedajemy ze zniżką 20%.**

Szczotki do ręcznego szorowania 0,60, 0,50, 0,45,	**0,40**	**zł.**
Szczotki do szorowania na kij	**0,60**	„
Szczotki do zamiatania z włosia	5,50	„
Szczotki do zamiatania kokosowe	**2,80**	„
Szczotki do zamiatania piasawa	**1,85**	„
Szczotki do zmiatania dywanów	**0,70**	„
Szczotki do obuwia 1,10, 0,50, 0.25, 0,20	**0,15**	„

Wszelkie inne szczotki zniżki 20%.

Aparaty do zapraw gotowania „Botta“ tylko zł. 18,75.

Artykuły toaletowe I. piętro.

3 **mydełka** toaletowe z zapachem	**0,75**	**zł.**
3 **mydełka** „ z sokołem	**0,75**	„
3 **mydełka** kąpielowe	**1,00**	„
3 **mydełka** poziomkowe, konwalja i inne	**1,00**	„
3 **mydełka** familijne	**1,25**	„
3 **mydełka** glicerynowe	**1,50**	„
3 **mydełka** liljowe	**1,75**	„
3 **mydełka** Wildta z zapachami	**1,75**	„
3 **mydełka** wielkie kule	**2,45**	„
3 **mydełka** wielkie kule wiedeńskie	**2,75**	„
3 **tuby** brylantyny Ihnatowicza	**0,95**	„
3 **kartony** pudru Książęcego	**0,60**	„
3 **kartony** pudru Książęcego większe	**1,25**	„
1 **karton** pudru wykwintnego	**1,10**	„
3 **kartony** proszku do zębów	**0,35**	„
3 **kartony** mydła do golenia	**1,25**	„
1 **butelka** kolońskiej wody Stempniewicza	**0,72**	„
1 **butelka** kolońskiej wody Stempniewicza	**1,05**	„

Specjalnie polecamy:

Krem perłowy: Ihnatowicza do czyszczenia zębów. Znakomity w użyciu, przewyższający wyroby zagraniczne, nie wysycha, nie wodnieje 3 tuby 1,35 zł.

Mydło płynne Meyera, Wiedeń
Rozchwytywany środek do mycia włosów but. 2,10 zł.